

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
ТОП-МЕНЕДЖМЕНТ ПОДАТКІВ

2023-2024 н.р. (план набору 2020)

освітній рівень	перший (бакалавр)
галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	071 Облік і оподаткування
освітня програма	«ТОП-менеджмент в обліку та адмініструванні»

VIII семестр 4-й курс силабус (денна)
/назва групи за планом набору 2020/

Лекції: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>
Аудиторія: .

Практики: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>
Аудиторія: .

Команда викладачів:

Лектор: Євсєєва Ольга Олексіївна (доктор економічних наук, професор) Контакти: +38 (057) 730-10-86, e-mail: olgaievsieieva@kart.edu.ua (УкрДУЗТ); polkya@meta.ua (робочий)
Години прийому та консультацій:
Викладач практичних занять: Євсєєва Ольга Олексіївна (доктор економічних наук, професор), Контакти: +38 (057) 730-10-86, e-mail: olgaievsieieva@kart.edu.ua (УкрДУЗТ); polkya@meta.ua (робочий)
Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корп. 3, пов. 2, ауд.11. [ауд. 3.211]
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/ Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua

Досвід економічно розвинених країн свідчить, що тільки на основі глибокого осмислення процесів, що відбуваються в оподаткуванні, пошуку нових рішень і компромісів вдається реалізувати на практиці регулювання соціальних та економічних процесів, що в першу чергу можливо здійснити за рахунок вдумливого державного регулювання податкової системи, як дієвого інструмента, за допомогою якого можна досягти балансу між макро та мікро рівнями в ній.

Розглядаючи «топ-менеджмент» та інші похідні із цим терміном поняття, потрібно чітко визначити межі застосування цього терміну в приватному чи державному секторі економіки.

За масштабами завдань, які ставляться перед керівниками як державних, так і приватних компаній, суттєвих відмінностей загалом не спостерігається. Основні відмінності полягають у тому, що у вищих чиновників, зазвичай, буває менший, ніж в управлінців приватного сектору, розмір грошової винагороди, проте вони більш соціально захищені. Крім цього, держава як власник може разом з отриманням прибутку ставити перед керівниками держкомпаній інші завдання, некомерційні чи політичні.

В курсі дисципліни «ТОП-менеджмент податків» ми розглядатиме поняття «топ-менеджмент» не як керівника будь-якої ланки, а розглядатиме «топ-менеджмент» як процес аналітичної діяльності, направлений на підвищення фінансових впливань у вигляді податкових надходжень для держави (макрорівень) та оптимізацію податкових витрат для суб'єкта господарювання (мікрорівень). І в такому разі саме специфіка топ-менеджерів як одночасно найманих працівників для власників компаній та керівників підприємства для його працівників чи державних і муніципальних органів визначає цю верству як особливу. Від професійної роботи топ-менеджерів залежить як економічна ефективність діяльності великих компанії, так і функціонування економіки країни в цілому. Тому існує кілька вимірів, які вирізняють топ-менеджерів в особливу соціальну групу.

Дисципліна «ТОП-менеджмент податків» для підготовки бухгалтерів має особливо важливе значення. Вона покликана сформувати у майбутніх фахівців чітке уявлення про основи державного, корпоративного та індивідуального податкового менеджменту. Дисципліна «ТОП-менеджмент податків» є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти не тільки за спеціальністю «Облік і оподаткування», а й за іншими економічними та неекономічними спеціальностями, де майбутнім фахівцям необхідне загальне уявлення про різнобічну діяльність суб'єктів господарювання в економічному просторі.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Загальні компетентності:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та професійній діяльності та на межі предметних галузей.

- Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань і професійних компетенцій.
- Уміння нести соціальну відповідальність у межах професійної діяльності та етичних зобов'язань з точки зору професійної етики. Уміння працювати у колективі та команді.
- Здатність здійснювати комунікаційну діяльність. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2. Спеціальні (фахові) компетентності:

- аналізувати показники у сфері оподаткування на мікро- та макрорівнях з метою прийняття ефективних управлінських рішень;
- перевіряти стан виконання норм податкового законодавства суб'єктами господарювання та оцінювати розмір фінансових санкцій за їх порушення;
- здійснювати планування та прогнозування податкових платежів, вибір системи оподаткування на науково обґрунтованих засадах;
- готувати й обґрунтовувати висновки задля консультивання власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері оподаткування;
- застосовувати методи економіко-математичного моделювання для виявлення закономірностей і тенденцій розвитку оподаткування.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Курс «ТОП-менеджмент податків» є невід'ємною складовою частиною циклу дисциплін, що забезпечують підготовку студентів-бакалаврів спеціальністю «Облік і оподаткування» за ОПП «ТОП-менеджмент в обліку та адмініструванні». Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає тільки після опанування таких дисциплін освітнього ступеня «бакалавр», як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік», «Основи оподаткування», «Оподаткування господарських операцій», «Звітність підприємств», «Аудит», «Експертиза бухгалтерського обліку», «Основи кібербезпеки в обліку», а також виконання практичних занять, контрольних і курсових робіт.

Вивчення курсу допомагає студентам систематизувати знання та сформулювати комплексне уявлення про значимість ведення обліку господарських операцій та їх оподаткування за діючими системами оподаткування.

Від здобувачів очікується: базове розуміння таких дисциплін як «Бухгалтерський облік», «Вступ до фаху», «Діловодство і кореспонденція», «Економіка підприємства», «Фінанси» та інші загальноосвітні дисципліни та дисципліни професійного циклу. На теоретичні знання дисципліни «ТОП-менеджмент податків» спираються дисципліни «Оптимізаційні системи оподаткування», «Банківський менеджмент», «Аналіз фінансового стану підприємства», «Оцінка вартості бізнесу», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків».

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час групових занять. Велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Команда викладачів кафедри обліку і аудиту будуть готові надати будь-яку допомогу з будь-яких з найбільш складних аспектів курсу особисто у робочий час, по електронній пошті та іншими засобами передачі інформації.

Огляд курсу

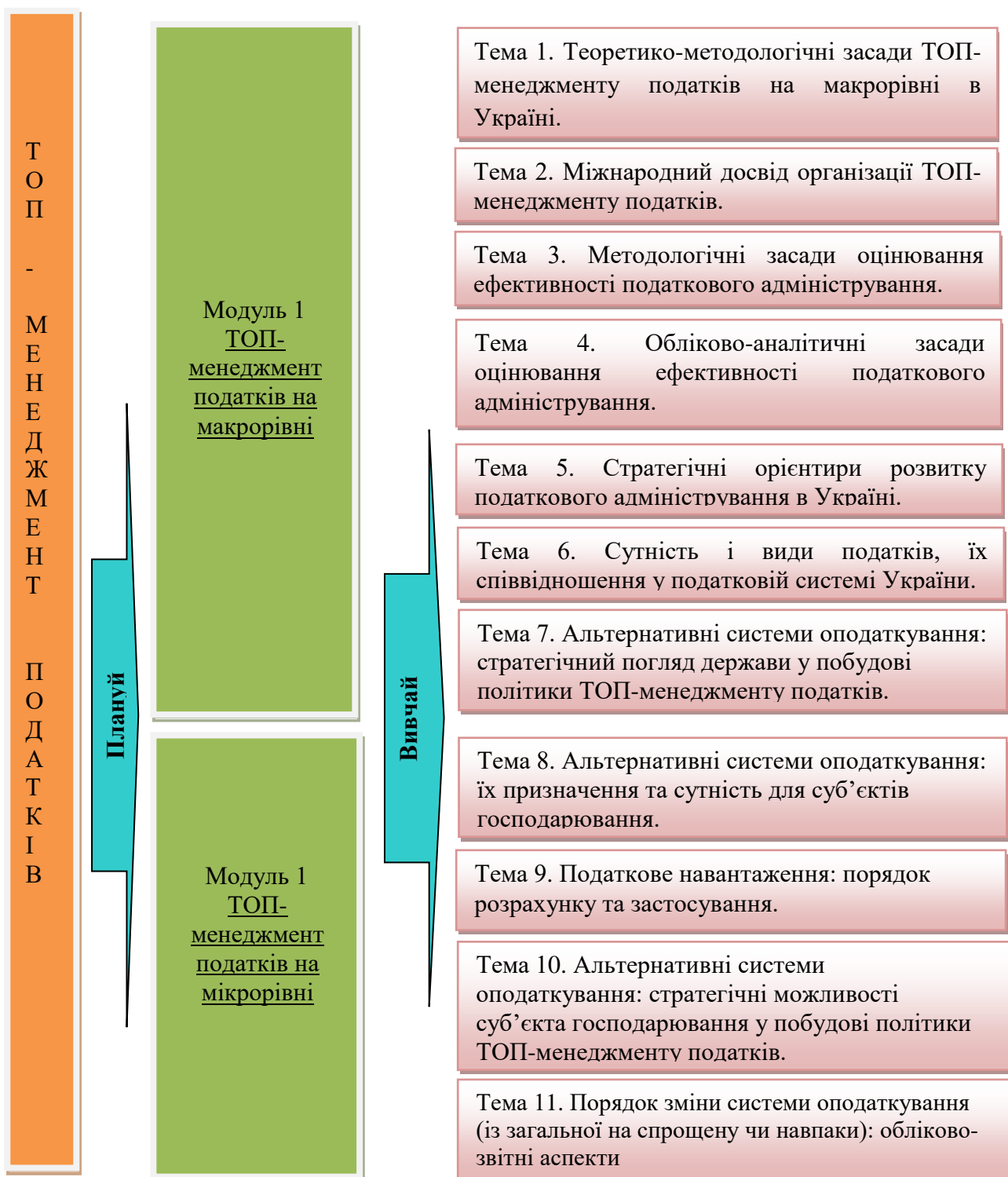
Цей курс, який вивчається з лютого по травень навчального року (для денної форми навчання), дає студентам глибоке розуміння призначення процесу оподаткування на мікро- та макрорівнях, стану виконання норм податкового законодавства суб'єктами господарювання, необхідність планування та прогнозування податкових платежів, вибір системи оподаткування на науково обґрунтованих засадах.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальним проектом та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки індивідуального проекту з питань застосування методів економіко-математичного моделювання для виявлення закономірностей і тенденцій розвитку оподаткування. Індивідуальний проект передбачає на основі планування та прогнозування податкових платежів вибір системи оподаткування на науково обґрунтованих засадах, а також розкриття сутності існуючих систем оподаткування відповідно до чинного законодавства України, набуття практичних навичок підготовки та обґрунтування висновків задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері оподаткування.

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових проектів з прикладних матеріалів в ході дискусійних обговорень проблемних питань діючих систем оподаткування.

Проект фіналізується захистом та обговоренням розроблених матеріалів, що дає студенту уявлення про різні системи оподаткування, порядок їх обрання суб'єктами господарювання за вимогами чинного законодавства.

Теми курсу

ТОП-менеджмент податків / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальний проєкт	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) ТОП-менеджмент як професійна діяльність та як економічний процес
 - 2) Податкове законодавство в Україні.
 - 3) Планування та прогнозування податкових надходжень на макрорівні.
 - 4) Планування та прогнозування податкових витрат на мікрорівні.
 - 5) Традиційні та альтернативні системи оподаткування.
- ... тощо.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
Модуль 1. <u>ТОП-менеджмент податків на макрорівні</u>				
1	2	Теоретико-методологічні засади ТОП-менеджменту податків на макрорівні в Україні.	2	Теоретико-методологічні засади ТОП-менеджменту податків на макрорівні в Україні.
2	2	Міжнародний досвід організації ТОП-менеджменту податків.	2	Міжнародний досвід організації ТОП-менеджменту податків.
3	2	Методологічні засади оцінювання ефективності податкового адміністрування.	2	Методологічні засади оцінювання ефективності податкового адміністрування.
4	2	Обліково-аналітичні засади оцінювання ефективності податкового адміністрування.	2	Обліково-аналітичні засади оцінювання ефективності податкового адміністрування.
5	2	Стратегічні орієнтири розвитку податкового адміністрування в Україні.	2	Стратегічні орієнтири розвитку податкового адміністрування в Україні.
6	2	Сутність і види податків, їх співвідношення у податковій системі України.	2	Сутність і види податків, їх співвідношення у податковій системі України.
7	2	Альтернативні системи оподаткування: стратегічний погляд держави у побудові політики ТОП-менеджменту податків.	2	Альтернативні системи оподаткування: стратегічний погляд держави у побудові політики ТОП-менеджменту податків.

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
Модуль 2. ТОП-менеджмент податків на мікрорівні				
8-9	4	Альтернативні системи оподаткування: їх призначення та сутність для суб'єктів господарювання.	4	Альтернативні системи оподаткування: їх призначення та сутність для суб'єктів господарювання.
10	2	Податкове навантаження: порядок розрахунку та застосування.	2	Податкове навантаження: порядок розрахунку та застосування.
11-13	6	Альтернативні системи оподаткування: стратегічні можливості суб'єкта господарювання у побудові політики ТОП-менеджменту податків.	6	Альтернативні системи оподаткування: стратегічні можливості суб'єкта господарювання у побудові політики ТОП-менеджменту податків.
14-15	4	Порядок зміни системи оподаткування (із загальної на спрощену чи навпаки): обліково-звітні аспекти	4	Порядок зміни системи оподаткування (із загальної на спрощену чи навпаки): обліково-звітні аспекти
	30		30	
Іспит з дисципліни «ТОП-менеджмент податків»				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з 10-ти напрямів для створення індивідуального проєкту впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 5 до 15 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.
- Напрями створення індивідуального проєкту представлені в Методичних вказівках.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучення до розгляду та обговорення проблем у сфері оподаткування на мікро- та макрорівнях з метою прийняття ефективних управлінських рішень, застосування методів економіко-математичного моделювання для виявлення закономірностей і тенденцій розвитку оподаткування. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається ступенем активності студента у обговореннях поставлених проблемних питань оподаткування та набуття навичок підготовки й обґрунтування висновків задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері оподаткування. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Екзамен:

- Студент отримує оцінку екзамену за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає підсумковий бал іспиту.

Додаткову інформацію про оцінювання знань студентів містить *Положення про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту, схвалено рішенням Вченої ради університету, протокол №8 від 24.11.2015 р.* [<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>]

/витяг, початок/

...

3.3. Семестровий екзамен

3.3.1. Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр.

3.3.2. Оцінка семестрового екзамену (екзаменаційна оцінка) визначається як загальна модульна оцінка - середньоарифметична сума балів двох модульних оцінок за 100-бальною шкалою.

3.3.3. До початку сесії лектор інформує студентів про набрану ними загальну модульну оцінку.

Студенти, які виконали усі індивідуальні завдання та лабораторно-практичну частину курсу, передбачені програмою дисципліни, мають можливість:

- не складати екзамен і отримати семестрову оцінку, як середньоарифметичну оцінку модулів за 100-бальною шкалою;
- складати екзамен з метою отримання семестрової оцінки за даною навчальною дисципліною.

3.3.4. Студентам, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів

90 – 100 («відмінно», A),

75 – 81 («добре», C),

60 – 68 («задовільно», E)

відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

3.3.5. Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів

82 – 89 («добре», B),

69 – 74 («задовільно», D)

мають можливість або отримати відповідну оцінку або складати екзамен.

Студентам, які згодні з набраною середньоарифметичною сумою балів, відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

Студенти, які бажають складати екзамен, можуть покращити набрану оцінку на один ступінь за шкалою ECTS (з B на A, з D на C) тільки одного разу під час проведення екзамену.

У будь-якому разі підсумкова семестрова оцінка не може бути нижчою за середньоарифметичну оцінку навчальних модулів.

3.3.6. Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів

0 – 59 («незадовільно», F, FX)

повинні з'явитися на екзамен, де вони можуть покращити її на оцінку 60 – 68 («задовільно», E).

3.3.7. Студенти, які до початку сесії не виконали індивідуальні завдання або лабораторно-практичну частину курсу, передбачені робочою програмою дисципліни, не допускаються до процедури семестрового контролю і отримують екзаменаційну оцінку «незадовільно», яку вони можуть виправити як академічну заборгованість (див. п. 3.5.6) після здачі невиконаної частини робочої програми дисципліни.

3.3.8. Семестровий екзамен проводиться шляхом комп'ютерного тестування або шляхом відповідей на питання екзаменаційних білетів.

...

3.5.6. Якщо за результатами екзамену студент не зумів поліпшити оцінку «незадовільно» (див. п. 3.5.4), він повинен ліквідувати цю академічну заборгованість

шляхом перездачі екзамену. Згідно з вимогами вищої школи України студент має право на дві перездачі екзамену. Перша перездача проводиться після завершення сесії у терміни, встановлені деканатом факультету. Якщо і в цьому випадку студент отримає оцінку «незадовільно», друга перездача екзамену здійснюється перед комісією.

Обидві перездачі проводяться шляхом відповідей на питання екзаменаційних білетів. Результати перездачі записуються в екзаменаційному листі, який видається деканатом. Екзаменаційний лист повертається в деканат особисто екзаменатором. Екзаменаційний лист підшивається до екзаменаційної відомості відповідної академічної групи.

...

/витяг, закінчення/

Очікувані результати навчання:

Після завершення вивчення дисципліни «ТОП-менеджмент податків» студент-бакалавр повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати:

- аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень;
- знати теоретичні, методичні та практичні положення контрольного процесу, розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання;
- застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику;
- готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- вміти передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно і адекватно реагувати на постійні зміни зовнішнього середовища та вести міжнародну діяльність, спрямовану на отримання прибутку, максимально використовуючи сучасні форми та методи ведення бізнесу.

Команда викладачів:

Євсєєва Ольга Олексіївна (<http://kart.edu.ua/staff/ievsieieva-olga-oleksiivna-ievsieieva-olga-oleksiivna>) – професор кафедри обліку і аудиту, вища освіта – економіст за спеціальністю «Облік і аудит» (Харківська державна академія залізничного транспорту, 1999 р.), доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством» (Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2012 р.)

Напрямок науково-дослідної діяльності: формування системи управління сталим розвитком національної економіки України.

Напрямок науково-дослідної діяльності за профілем кафедри: методологічні основи впровадження організації бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту в сучасних умовах господарювання та з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємств, прикладні аспекти впровадження норм Податкового кодексу України.

Досвід професійної практичної діяльності за спеціальністю.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua/>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Рушай сміливо на зустріч знанням!